

PER LA NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

Per Enric Valor

Escriptor

LES llargues vicissituds que ha sofert secularment la llengua catalana (i que encara sofreix) han estat més intenses i continuades en el País Valencià que en la resta de països que la parlen, per causes polítiques i sociològiques que ací s'han donat d'una manera peculiar. La nostra bella variant valenciana, a partir del segle XV, va entrar en un camí perillós de regressió i degradació que es va accentuar amb la pèrdua de les nostres llibertats en la guerra de Successió al tron d'Espanya. Aquesta crisi ha anat reduint la riquesa lèxica del valencià i alterant perillosament la sintaxi de l'idioma en moltes comarques i especialment en determinades capes de la nostra societat, i fins i tot, com s'ha esdevingut en la zona central i altres punts menors del nostre territori, ha erosionat la fonètica.

La situació de perill continua i creix. Tots sabem de la pressió despersonalitzadora de l'idioma per mitjà de l'escola, la premsa, la ràdio i, sobretot, la televisió, que dissortadament no es troben en les nostres mans. Malgrat els grans esforços que diverses associacions d'ensenyants, seminaris de l'idioma, benmereixents entitats culturals d'arreu del país duen a terme amb una enorme i eficaç perseverança, la llengua pròpia en el País Valencià no està certament amenaçada d'una immediata anihilació, però sí de la seua transformació en un dialecte empobrit, vulgar i penetrat de barbarismes de tota mena que poden portar-lo a un desastrós estat de patuès irrecuperable.

El treball de normalització és, doncs, urgent, i trobe que els nostres escriptors hi tenen una magnífica tasca cultural i patriòtica a accomplir. És a dir: cal que prenguen part decidida en aquesta necessària normalització. I, per a això, aquest grup tan ampli i actiu de prosistes i poetes joves valencians que ara tenim, s'han de llançar a un aprofundiment eficaç

en el coneixement de la llengua (clàssica i moderna), de la norma, de la preceptiva gramatical. En l'estat actual de la llengua popular, sobretot en les grans ciutats, no podem refiar-nos en el nostre instint lingüístic, no podem llançar-nos a la producció periodística i literària sense un coneixement pregon d'aqueixa preceptiva indispensable per a expressar-nos en un idioma net de castellanismes lèxics i, sobretot, de barbarismes sintàctics, que penetren cada dia més de la mà dels mitjans de comunicació, on no tenim sinó irrisoris accessos.

Per una llarga pràctica personal en una tasca tan útil com modesta —la revisió de textos narratius originals—, he sabut de la dificultat que presenten els estudis gramaticals per a molts dels nostres escriptors, simplement pel fet de trobar-los feixucs i aparentment innecessaris per a un domini de la llengua. Són molts també els que menyspreen olímpicament la gramàtica normativa. A uns i altres cal fer-los observar que, a hores d'aras, no hi ha altre mitjà d'evitar en els nostres escrits l'ús de formes incorrectes de llenguatge, sobretot sintàctiques i morfo-sintàctiques.

En l'esmentada revisió, citant per damunt damunt, he trobat quasi sistemàticament repetits en molts originals usos incorrectes del verb *estar*, perífrasis castellanitzades d'obligació, de probabilitat o mal emprament de la d'imminència de l'acció; usos incorrectes del gerundi (o siga, a la castellana, cosa que encara no ha fet mai la nostra llengua popular); emprament de la preposició davant els complements directes en general; ús errat de la preposició davant infinitiu; ús expletiu del pronom *li* (copiat modernament de l'ús abusiu que en fa el castellà); ús expletiu del pronom *en* davant el verb *haver* impersonal (N'hi ha un home, per *Hi ha un home*); supressió indeguda del pronom *en* davant numerals o quantitatius, etcètera. (Jo tinc quatre, per *Jo en tinc quatre*); supressió indeguda de la

conjunció *que* (És possible vinguen ara, per *És possible que vinguen ara*); invariabilitat indeguda del participi passat (La filla de Jordi, no l'hem vist, per *La filla de Jordi, no l'hem vista*). (I allò que és més lamentable: que moltes d'aquestes incorreccions que desfiguren l'idioma, no les sol fer la llengua popular.)

Els barbarismes de vocabulari són menys greus que els sintàctics, i la seua prevenció (a part d'un bon coneixement lèxic) és tenir una noció de la fisonomia de l'idioma i, en cas de dubte, la consulta d'un bon diccionari. També, sens dubte, aquest «sentit de l'idioma» s'adquireix amb el tracte habitual de la gramàtica (morfològia, notícia exacta de la prefixació, la sufixació i la parasíntesi).

En resum, un bon coneixement del lèxic i un domini clar de la gramàtica ens garantirà el bon ús dels modos i temps verbals, de les perífrasis, la correcta aplicació del nostre magnífic sistema de pronoms (un dels més perfectes entre totes les llengües romàniques), i la utilització adequada de preposicions, conjuncions i adverbis. Dominant la gramàtica dominarem la llengua, i els nostres escrits, llavors, contribuiran a la seua normalització i supervivència i no a la seua degradació.

València, juny 1982

Autor/a: Valor i Vives, Enric

Títol: “Per la normalització lingüística”

Publicat a: revista Saó núm. 50 (1982), p. 44

Autor/a del comentari: Josep Genís Perucho

1. Identifica del text segons:

Secció on es publica el text

Tipologia textual

Àmbit d'ús (explicitar nom de la publicació)

Gènere

2. Quina importància té la normalització per a Enric Valor? En quins moments destaca aquesta paraula?

3. Explica el significat de les paraules secularment, benmereixents, irrisoris, feixucs i degradació.

4. Identifica l'estructura interna del text i explica cadascuna de les parts atenent a la nomenclatura de la tipologia textual.

5. Identifica el tema del text i fes-ne un resum.

6. Justifica els motius pels quals el text que tens al davant és un article d'opinió periodístic.

7. Indica si hi ha cap tesi al text i quina estructura té respecte aquesta.

8. Comenta el grau de modalització del text i afegeix exemples que justifiquen la teua resposta.

9. A partir de la informació treballada a classe, relaciona aquest text amb d'altres accions que fomenten la normalització.

10. “El treball en la normalització és, doncs, urgent, i trobe que els nostre escriptors hi tenen una magnífica tasca cultural i patriòtica a acomplir”. Aquesta afirmació continua tenint la mateixa “urgència” que en el moment que es va escriure? Hem avançat molt en el camí cap a la normalització? Justifica la resposta.